

Technische vragen & antwoorden Kaderplan Bodemdaling Binnenstad inclusief mondelinge vragen informele raadsbijeenkomst 23 september

De vragen en antwoorden zijn gerangschikt per thema:

- Schade aan funderingen / panden
- Variantenstudie
- Nadeelcompensatie – inhoudelijk
- Nadeelcompensatie – proces
- Monitoring
- Communicatie
- Doorvaarbaarheid

Thema schade aan funderingen / panden

Van	Vraag	Antwoord
CU	Hoe ziet het er in 2050 uit met de toegang tot gebouwen op verschillende hoogtes in en om het peilverlagingsgebied en op welke wijze heeft dit invloed op de inrichting van de openbare ruimte en bereikbaarheid van stoepen voor voetgangers?	Omdat de overgrote meerderheid van de gebouwen niet op een diepe fundering staat zullen op de meeste plaatsen geen verschillen ontstaan. Voor zover deze wel ontstaan zijn die niet het gevolg van de peilverlaging, maar worden veroorzaakt door de autonome bodemdaling. Zie voor meer informatie paragraaf 2.3 in de Nota van Beantwoording. In het KBB worden naast maatregelen om de urgente problematiek op te pakken ook een aantal aanvullende onderzoeken voorgesteld. In het onderzoek naar gevolgen toename van hoogteverschillen (zie paragraaf 4.1 KBB) staat de door u genoemde punten daar expliciet in worden meegenomen.
GOPO	In het antwoord van B&W op vragen over verschilzettingen voor huizen op staal wordt gesteld dat er geen schade op zal treden; daarvoor worden geen argumenten gegeven. Kunt u aangeven waarop dat antwoord is gebaseerd?	Het antwoord is gebaseerd op uitkomsten van de notitie Funderingen. Deze conclusies zijn achteraf gecheckt bij experts op dit gebied. De kern is dat eventuele aanvullende verschilzetting in het niet valt bij de verschilzetting die er nu al is. In paragraaf 2.3 van de Nota van Beantwoording KBB wordt e.a. nader toegelicht. De notitie funderingen en het verslag van de expertmeeting staan op de pagina met <u>onderzoeksrapporten</u> op www.stevigestad.nl.

Thema variantenstudie

Van	Vraag	Antwoord
Gouda Positief	Hoe kan het dat met alle ingehuurde dure deskundigheid toch over het hoofd is gezien dat er twee keer zoveel panden schade gaan ondervinden?	Deskundigen achten de kans op schade aan de randen van het compartiment zeer klein omdat de peilverlaging daar beperkt is. De gevolgen voor het grondwater zal daar naar verwachting kleiner dan het effect van de seizoenen, beplanting, e.d. (zie paragraaf 2.2. Nota van beantwoording KBB). We zijn er door een van de zienswijzen echter op gewezen dat ook aan de randen van het compartiment peilverlaging niet uit te sluiten is en dat schade dus ook niet bij voorbaat helemaal uitgesloten kan worden. Om die reden nemen we deze eigenaren, voor de zekerheid nu wel mee in het Traject Houten Palen (zie paragraaf

		2.5.Nota van beantwoording KBB) zodat op een goede manier ook voor hen duidelijk kan worden of er kans is op schade. <i>Nb: We gaan er vanuit dat de eerste stappen in het Traject houten palen ertoe zal leiden dan het aantal gebouwen 'op hout' kleiner wordt omdat zal blijken dat er toch geen sprake is van een houten paalfundering of omdat het hout zo diep zit dat dit niet door de peilverlaging in gevaar kan komen. Dit onderzoek wordt door gemeente en Rijnland betaald.</i>
Gouda Positief	Bestaat de mogelijkheid dat de ingehuurde deskundigen nog meer zaken over het hoofd hebben gezien? Zo nee, hoe weet u dat zo zeker?	Dit ligt niet voor de hand. De onderliggende studies zijn uitgevoerd met en door de beste experts in het land. De zienswijzen hebben verder ook geen punten aan het licht gebracht die over het hoofd zijn gezien. Op één punt zijn n.a.v. de zienswijzen nog andere deskundigen geraadpleegd voor een second opinion (zie paragraaf 2.3 Nota van beantwoording KBB 'Verschilzetting door peilverlaging'). Wel moet opgemerkt worden dat werken in een omgeving waarin al meer dan 800 jaar wordt gebouwd, herbouwd en vernieuwd altijd het risico van verrassingen bestaat. We verwachten daarom wél dat soms lokaal de situatie anders kan zijn of anders reageert dan waar we in het algemeen rekening mee houden. We verwachten dus dat we in enkele gevallen lokaal maatwerk zullen moeten toepassen bij de uitvoering. Om die reden voeren we de peilverlaging stap voor stap door en onder monitoring van de effecten. Zie verder pagina 2.9 Nota van beantwoording KBB 'Monitoringsprogramma'.
PVDA	"Door de peilverlaging versnelt de bodemdaling. De versnelling is tijdelijk en bedraagt gemiddeld ruim 1 mm per jaar gedurende 20 jaar. Daarna is de versnelling voorbij. De tijdelijke versnelling heeft geen invloed op de effectiviteit van de voorgestelde oplossing." Kan er uitgelegd worden of bovenstaande berekening de juiste is of onderstaande: Door de peilverlaging van 25 cm in stappen neemt de bodemdalingssnelheid rondom het compartiment toe. Deze toename bedraagt gemiddeld ruim 1 mm per jaar. Door de peilindexatie dempt deze toename niet uit en is dus blijvend.	Door elke peilverlaging versnelt de bodemdaling tijdelijk. Na 20 jaar is de versnelling als gevolg van een peilverlaging voorbij. De versnelling als gevolg van de eerste peilverlaging van 25 cm zou ruim 1 mm/jaar bedragen als we deze peilverlaging in één keer zouden uitvoeren. Omdat we het peil stap voor stap verlagen is de versnelling kleiner, komt deze langzamer op gang en dooft deze ook eerder weer uit. Ook door peilindexatie versnelt de bodemdaling tijdelijk. De peilindexatie volgt echter de bodemdaling en zal dus met nog kleinere stapjes gaan en tot nog kleinere, nauwelijks merkbare versnelling leiden. Het peil in het compartiment zal worden geïndexeerd op basis van de werkelijk opgetreden gemiddelde bodemdaling in het

	Op basis van het KBB volgt dan het volgende geschatte tijdpad: 2020-2025 Geen peilverlaging in het compartiment; 2025-2030 Peilverlaging van 25 cm in stappen in het compartiment; 2035 Peilverlaging van 5 cm in het compartiment i.v.m. peilindexatie; 2047 Peilverlaging van 5 cm in het compartiment i.v.m. peilindexatie; 2059 Peilverlaging van 5 cm in het compartiment i.v.m. peilindexatie; 2071 Peilverlaging van 5 cm in het compartiment i.v.m. peilindexatie; enzovoort.	compartiment. Zie het peilbesluit Stadsboezem Gouda. Volgens de planning die wordt genoemd in paragraaf 2.1 Nota van beantwoording KBB ('planning aanleg compartiment') wordt de peilverlaging in het compartiment als volgt uitgevoerd: 2024: peilverlaging van 5 cm 2025: peilverlaging van 5 cm (totaal 10 cm t.o.v. nu) 2026: peilverlaging van 5 cm (totaal 15 cm t.o.v. nu) 2027: peilverlaging van 5 cm (totaal 20 cm t.o.v. nu) 2028: peilverlaging van 5 cm (totaal 25 cm t.o.v. nu) 2029: 1^e peilindexatie van 2-3 cm (indien de werkelijke gemiddelde bodemdaling sinds 2020 inderdaad 3 mm/jaar was) na 2029: periodiek peilindexatie o.b.v. de werkelijk opgetreden bodemdaling. Over het algemeen wordt peilindexatie uitgevoerd indien de bodem 1-5 cm is gedaald. Dit zou betekenen dat bij een gemiddelde bodemdaling van 3 mm/jaar het waterpeil eens per circa 3-17 jaar wordt geïndexeerd met respectievelijk 1-5 cm. De monitoring moet uitwijzen wat een goede periode is voor de peilindexatie.
Gouda Positief	In het antwoord van B&W op een opmerking over flexibel peilbeheer, wordt gesteld dat dat flexibel peilbeheer niet gaat werken. Kunt u aangeven waarop deze stelling is gebaseerd?	We gaan er van uit dat u verwijst naar het antwoord op zienswijze 3.28H en 3.30H in de Nota van beantwoording KBB. In dit antwoord zeggen we dat de gehele voorgestelde oplossing van de Wateralliantie en het Platform Binnenstad en haar randen, waar flexibel peilbeheer een onderdeel van is, geen goede oplossing biedt voor de uitdaging waar we voor staan (en dus een minder goede oplossing is dan het voorgestelde in het KBB). De belangrijkste argumenten daarvoor zijn dat een beperkte peilverlaging van 10 cm de urgente wateroverlast in de lage delen niet oplost én dat er ook geen zicht is op een oplossing op lange termijn als die moet komen uit innovaties die er nu nog niet zijn. Flexibel peilbeheer zoals in deze zienswijzen wordt voorgesteld kan er aan bijdragen om schade aan houten paalfunderingen zo lang mogelijk te voorkomen. Voor de gebouwen op een houten paalfundering buiten het compartiment is echter het niet verlagen van het peil de meest zekere optie om schade aan deze funderingen te voorkomen.

		<i>Nb: de meeste zienswijzen (13 van de 32) zijn zienswijzen van mensen buiten de binnenstad die zich zorgen maken om peilverlaging buiten het voorgestelde compartiment.</i>
	Er wordt gesteld dat de eerste resultaten van 2c al in 2024 kunnen worden geboekt. Hoe staat het in 2024 met de voortgang van de reparatie van het rioolstelsel?	We gaan er van uit dat u verwijst naar variant 2C zoals de wateralliantie deze heeft benoemd en dus de voorgestelde oplossing uit het KBB bedoelt. Om de peilverlaging mogelijk te maken moeten drie riool-overstorten worden verplaatst. Dit zeker haalbaar voor 2024. Voor het overige is het huidige opgeboeide rioolsysteem is nu al geschikt voor de peilverlaging.
PvdA	De Wateralliantie geeft aan dat 17 woningen worden getroffen door peilverlaging van 10 cm in de stadsboezem, de gemeente zegt dat 1200 woningen gevaar lopen. Hoe kan dit verschil worden verklaard.	In het gebied van de stadsboezem staan naar schatting 1200 woningen met een houten paalfundering. In het onderliggende MKBA rapport is daarnaast de schatting gemaakt dat 17 van deze woningen daadwerkelijk schade zullen oplopen door een peilverlaging van 10 cm De Wateralliantie gaat in hun pleidooi uit van deze 17 en geeft aan dat de schade dus erg meevalt. De cijfers uit de MKBA zijn niet zomaar te gebruiken, maar hebben uitsluitend als doel gehad om varianten te vergelijken t.a.v. kosten en baten. In de beantwoording van de zienswijze van de wateralliantie is dit ook aangegeven. De getallen uit de MKBA zijn voor een belangrijk deel op aannames gebaseerd en komen niet altijd overeen met wat er in de praktijk wordt gevonden. Het punt is echter dat dit getal 17 een <i>schatting</i> is en we dus niet weten of het er werkelijk zo veel zijn en ook niet <i>welke</i> van de 1200 woningen het betreft. Er zou dus bij al deze woningen aanvullend (veelal gravend) onderzoek moeten plaatsvinden en gravend onderzoek kost zo'n 3000 euro per woning en levert daarnaast een serieuze zorg voor alle eigenaren van deze woningen. Deze zorg is terug te zien in de 13 zienswijzen van 59 huishoudens en de bewonersvereniging Burgvlietkade waarin unaniem opgeroepen wordt om het peil daar niet te verlagen, ook niet als het zou gaan om flexibel peil.
Gouda 50+	Wordt er door het Hoogheemraadschap, bij voorspelbaar zware regenval, de pompen tijdig aangezet?	Ja, de weersvoorspelling worden door Rijnland nauwgezet in de gaten gehouden. Het peilbeheer in de stadsboezem is heel precies en in de huidige werkwijze wordt al rekening gehouden met te verwachten regenval. Wanneer een flinke bui voorspeld wordt verlaagt Rijnland voorafgaand het waterpeil in de boezem met 3 cm. Ook wordt het water uit de achterliggende polders tijdelijk daar vast gehouden in plaats van uitgemalen naar de

		stadsboezem. Middels dit voormalen creëert het waterschap wat extra ruimte in de gracht om regenwater op te vangen. Deze werkwijze werkt alleen voor korte perioden, want anders ontstaat wateroverlast in de achterliggende polders. Zie voor de verkenning van mogelijkheden om het voormalen aan te passen de memo 'Onderzoek tijdelijk aangepast peilbeheer – uitkomsten bureauonderzoek, Gouda / Rijnland, augustus 2020' op de website.
Gouda 50+	Om hoeveel panden gaat het die elk jaar 10 mm zakken?	In de binnenstad zijn er geen gebouwen die 10 mm per jaar zakken. Het gemiddelde is 3 mm/jaar. Waarden van rond 5 mm/jaar komen sporadisch ook voor, maar dan alleen in de lage delen.
Gouda 50+	Waarop is de berekening van maximaal 30 panden met verhoogd risico op paalrot in de schaderegeling gebaseerd?	We kijken naar gebouwen in het invloedgebied die niet of nauwelijks mee dalen met de bodem en die gebouwd zijn in een periode dat funderen op houten palen werd toegepast. Door ook gebouwen mee te nemen die een beetje dalen komen we tot een veilige aanname. Het ligt voor de hand dat als we samen met de betrokken bewoners starten met het traject houten palen (zie paragraaf 2.5 nota van beantwoording KBB) het aantal gebouwen dat werkelijk risico loopt af zal nemen, omdat ze niet op hout blijken te staan of omdat het bovenste funderingshout zo diep zit dat dit niet bedreigd wordt door de peilverlaging.
Gouda 50+	Waarom geeft het KBB 1160 panden met houten paalfundering aan en MKBA 1525?	Voor de MKBA is een aanname gedaan waarbij uitgegaan is van een groter gebied dan bij het KBB. Het getal van 1160 sluit beter aan op de werkelijkheid. Voor het vergelijken van de kosten en de baten van varianten blijft de MKBA desondanks wel een geschikt instrument.
Gouda 50+	Hoe gaan de grondwater stromen van het hogere naar het lagere deel lopen en wat betekent dit?	Tussen het compartiment en de omgeving daarvan ontstaat een overgangsgebied waar het grondwaterpeil geleidelijk overgaat. Als gevolg van factoren als samenstelling van de ondergrond, neerslag, temperatuur en beplanting zijn er nu ook al overal in de binnenstad overgangsgebieden. E.a. wordt nader toegelicht in paragraaf 2.2. van de nota van beantwoording zienswijzen KBB. Overgangsgebieden waarin het grondwater door 2 oppervlaktepeilen wordt beïnvloed zijn heel normaal en vinden we ook overal in de stad. Er zijn in de stad verschillende polderpeilen en grondwaterpeilen. De randen aan de buitenzijde van de singels (bijvoorbeeld de Fluwelensingel of Karnemelksloot) hebben nu al te maken met peilverschillen van 1.40 of 1.50 m.
Gouda 50+	Wat zijn de argumenten waarom voor dit plan is gekozen en niet op het door de Wateralliantie geadviseerde variant 2A?	De belangrijkste twee redenen luiden als volgt: Met variant 2a (peilverlaging hele stadboezem wordt de wateroverlast in de

		lage delen niet opgelost. Dat betekent dat honderden eigenaren kosten blijven maken voor het bestrijden van die overlast. • Daarbij kan bij een peilverlaging in de gehele stadboezem schade aan de paalfunderingen van honderden gebouwen buiten de binnenstad niet worden uitgesloten. E.a. wordt nader toegelicht in hoofdstuk 3 van het KBB.
Gouda 50+	Waarom is er nu al een keuze gemaakt, terwijl de resultaten door de uitgevoerde studies deze variant niet ondersteunen, zoals genoemd in de zienswijze van de Wateralliantie en de uitslagen van onderzoekende partijen in de Regiodeal nog niet bekend zijn?	De resultaten van de uitgevoerde studies ondersteunen de keuze voor de voorgestelde variant in het KBB wel degelijk. E.a. wordt nader toegelicht in paragraaf 2.4 van de nota van beantwoording en in de beantwoording van de zienswijze van de wateralliantie (zie paragraaf 3.28 nota van beantwoording lid B)
Gouda 50+	Waarom is er voor deze variant gekozen, terwijl dit strijdig is met de Toekomstvisie Gouda 2030/"Bodemdaling bestendige stad" en de Regiodeal Bodemdaling?	Deze strijdigheid herkent het college niet. Het KBB omvat weliswaar niet de uitbreiding van het historische water in de binnenstad, maar staat die ook niet in de weg voor de toekomst. En de Regio Deal Bodemdaling Groene Hart is een aanvulling op het onderzoek dat t.b.v. het KBB is uitgevoerd. Zie verder antwoord XIII van de detailbeantwoording zienswijze wateralliantie.

Thema nadeelcompensatie

Van	Vraag	Antwoord
Gouda Positief	(a) Waarop baseert de gemeente dat de eigenaren van woningen met schade daar zelf voor moeten opdraaien? Er zijn ook eigenaren die nooit natte voeten hebben en toch moeten gaan bloeden voor dit plan. (b) Houd de gemeente er rekening mee dat eigenaren gecompenseerd moeten worden, zoals dat ook aan de Crabethstraat is gebeurd?	(a) Dit is op basis van het advies dat door een gespecialiseerd juridisch adviesbureau op het gebied van nadeelcompensatie is aangeleverd. Deze stelt dat schade als gevolg van een peilbesluit naar aanleiding van de natuurlijke daling van het maaiveld in beginsel valt onder het normale maatschappelijke risico. Dit advies is te vinden op www.gouda.nl/stevigestad. (b) Er is voor gekozen om niet zonder meer terug te vallen op dit juridisch advies en het college stelt dan ook aan de Raad voor om samen met het waterschap te verkennen of het mogelijk en wenselijk is om mensen met schade in enige vorm tegemoet te komen. Precedentwerking is daarbij wel een belangrijk aspect.
Gouda Positief	(a) Wat heeft gemaakt dat de gemeente/HHR in het gewijzigde KBB van mening zijn dat men in het geheel niet verplicht is om mee te betalen aan ontstane schade, waar men in de oorspronkelijke KBB nog wel dacht in	Bij het opstellen van het KBB zijn de adviezen van de juristen van gemeente, waterschap, Rijkswaterstaat en de ervaring van het KCAF meegenomen. In deze adviezen is altijd van een onzekerheid gesproken.

	ieder geval gedeeltelijk te moeten compenseren? (b) In het oorspronkelijke KBB was ook al sprake van juridische advisering. Hoe kan het zijn dat dit oude advies kennelijk afwijkt van het nieuwe advies?	Het meest recente advies is van een adviesbureau gespecialiseerd in nadeelcompensatie. Dit aanvullend juridisch advies is ingewonnen juist vanwege de bovengenoemde onzekerheid en om alvast inzicht te krijgen in de hoogte van het totale bedrag dat gereserveerd zou moeten worden voor nadeelcompensatie. Dit adviesbureau heeft een uitgebreid onderzoek gedaan en is tot een eenduidig advies gekomen. De uitkomst: in het geheel geen juridische plicht tot nadeelcompensatie kwam voor het college ook onverwacht.
Gouda Positief	Hoe zeker is het dat dit nieuwe advies wel houdbaar is, aangezien het oorspronkelijke advies kennelijk niet klopte?	Het is een gerenommeerd bureau wiens adviezen tot nu toe voor de rechter stand hebben gehouden. Het eerdere advies was niet onjuist, maar hield meer rekening met onzekerheid.
Gouda Positief	Is het niet zo dat uiteindelijk de rechter bepaalt of en zo ja hoeveel de gemeente/HHR mee moet betalen aan de schade?	Ja dat is correct, maar het advies van dit bureau wordt daarbij wel meegewogen.
Gouda Positief	Kan de verkenning van de onverplichte nadeelcompensatie ook leiden tot de uitkomst dat er in het geheel geen schade zal worden vergoed?	Ja, dit is in handen van de gemeenteraad en de vv.
PvdA	We hebben straks de keuze tussen 25 cm en 10 centimeter, als we de een of de ander kiezen, kunnen we dan nog claims krijgen omdat we juist die en niet de andere keuze maken?"	Er ligt geen keuze voor. De variant met 10 cm peilverlaging in de hele stadboezem is afgefallen o.a. omdat deze de wateroverlast niet oplost en omdat schade aan honderden gebouwen met een houten paalfundering buiten het compartiment niet uitgesloten kan worden. Het KBB stelt 25 cm peilverlaging voor in het compartiment. Deze 25 cm volgt de bodemdaling van de afgelopen 50 jaar (inhaalslag). Het gaat hier om een peilaanpassing die valt onder het normaal maatschappelijk risico (zie juridisch advies op www.gouda.nl/stevigestad).
Gouda 50+	Waarom wordt in de schaderegeling er alleen gesproken over een compensatieregeling voor panden met een verhoogd risico op paalrot en worden extra schade aan panden op staal langs de randen van het compartiment, schade aan kade en panden binnen het compartiment en schade aan panden door versneld toenemende hoogte verschil, niet opgenomen?	Op basis van de onderzoeken die zijn uitgevoerd verwachten wij geen extra schade door verschilzetting bij gebouwen zonder een diepe paalfundering. E.a. wordt nader toegelicht in paragraaf 2.3 van de nota van beantwoording KBB. De kades horen een peilverlaging aan te kunnen als dit niet het geval is worden deze versterkt. Dit valt onder het regulier onderhoud.
Gouda 50+	Op welke wijze dienen de eigenaren van de panden de oorzaak van de schade aan te tonen?	Het laten uitvoeren van een 0-meting is hiervoor een gebruikelijke methode.
Gouda 50+	Wordt er een 0-meting aan de panden uitgevoerd en op welke wijze is de monitoring geregeld?	Het college stelt de raad voor om gezamenlijk met Rijnland te onderzoeken hoe eigenaren met een houten paalfundering die extra schade

		leiden als gevolg van de peilverlaging ondersteund kunnen worden. Ondersteunen bij een 0 meting is daarbij een van de vele opties. Na vaststelling van het KBB wordt het monitoringsplan uitgewerkt. De uitgangspunten voor dit plan staan beschreven in paragraaf 2.9. van de nota van beantwoording KBB. Daarin staat ook beschreven welke aspecten in de monitoring mee worden genomen. Dit zijn de volgende: - Bodemdaling: de gevolgen van de peilverlaging voor de snelheid van de bodemdaling. - Bebouwing: o.a. verschilzetting van gebouwen zonder diepe paalfundering en gevolgen van peilverlaging voor houten paalfunderingen. Deze monitoring zal worden uitgevoerd op een beperkt aantal, representatieve, panden. - Onder- en bovengrondse infrastructuur: o.a. verschilzetting in de riolering en kades. - Grondwater: o.a. grondwaterstanden - Watersysteem: o.a. waterpeilen, waterkwaliteit en de werking van de riolering. - Vermindering wateroverlast.
--	--	---

Thema nadeelcompensatie (proces)

Van	Vraag	Antwoord
Gouda Positief	Waarom is het nieuwe juridische advies pas in september 2020 opgesteld?	Het is het altijd het uitgangspunt geweest om een nadeelcompensatieregeling op te stellen. Deze zou gereed moeten zijn voordat de start van de peilverlaging (voor 2024). Omdat een onderdeel van het advies een nulmeting is lag het niet voor de hand om dit al jaren voor de uitvoering op te stellen. Het recente advies is net voor de besluitvorming gevraagd, omdat gemeente en waterschap inzicht wilden krijgen met welke bedragen rekening gehouden moest worden als reservering voor de mogelijk uit te betalen nadeelcompensatie.
Gouda Positief	Houdt de gemeente rekening met de situatie dat toch een aantal eigenaren door gerechtelijke tussenkomst geheel of gedeeltelijk gecompenseerd dienen te worden?	We achten die kans heel klein, omdat het advies door een gerenommeerd deskundige op dit gebied is gegeven. Nb: Als er in een individueel geval door een rechter toch wordt uitgesproken dat de gemeente en Rijnland nadeelcompensatie moeten betalen zal het altijd gaan om een gedeeltelijke compensatie, omdat houten funderingspalen allemaal 70-120 jaar oud zijn. Verder wordt in het juridisch advies gesteld dat eigenaren van met een gebouw 'op hout' in de afgelopen 50 jaar voordeel hebben gehad van het uitstellen van peilverlaging.

Gouda Positief	Aangezien gemeente/HHR eerst wel rekening hielden met een verplichting, zijn hier geleden voor gereserveerd? Zo ja, hoeveel?	Er zijn geen gelden gereserveerd.
Gouda Positief	Hoe gaat de gemeente deze niet verplichte regeling vastleggen met de eigenaren?	Met goedkeuring van de raad wil het college dit gaan onderzoeken. Betrokken eigenaren worden in staat gesteld op de uitkomst van de verkenning te reageren voordat deze aan de raad en de VV wordt voorgelegd.
Gouda Positief	Is de gemeente/HHR bereid het peilbesluit op te schorten tot de verkenning naar nadeelcompensatie richting de eigenaren is afgerond en er dus meer duidelijkheid bestaat over de financiële tegemoetkomingen?	Op dit moment maken honderden eigenaren in de binnenstad kosten om schade door wateroverlast te verhelpen of te voorkomen. Langer wachten betekent voor deze mensen ook langer overlast en langer kosten. Daarbij zal de beste keuze voor het oplossen van de wateroverlast niet wijzigen door meer duidelijkheid over financiële tegemoetkoming.
CU	Wat is de reden dat bij het KBB besluit niet wacht op de uitkomsten van het onderzoek voor bewoners van de kosten die wellicht gemaakt moeten worden voor funderingsherstel?	Op dit moment maken honderden eigenaren in de binnenstad kosten om schade door wateroverlast te verhelpen of te voorkomen. Langer wachten betekent voor deze mensen ook langer overlast en langer kosten. Verder: er is geen onderzoek gepland naar de kosten die eigenaren van een gebouw met een diepe houten paalfundering moeten maken om eventuele schade te herstellen. Er is wel een onderzoek gepland naar de manier waarop de deze eigenaren kunnen ondersteunen. Dit onderzoek gaat geen informatie opleveren die helpt bij de keuze om het peil te gaan verlagen.
CU	Op welke manier wordt ervoor gezorgd dat bewoners die binnen het peilvak wonen en sneller hun fundering moeten vervangen ook financieringsmogelijkheden hebben hiervoor, bijvoorbeeld door een renteloze lening?	Na vaststelling van het KBB wordt samen met Rijnland onderzocht op welke wijze we deze eigenaren kunnen ondersteunen. Het is niet mogelijk nu al op de vorm van ondersteuning vooruit te lopen anders dan door te zeggen dat u hierbij enkele opties noemt. Bij het onderzoek zal naar de kosten worden gekeken, maar bijvoorbeeld ook naar precedentwerking.
CU	Is er al gedacht aan een lobby om gezien de funderingsproblematiek en de hoge kosten die nog gemaakt moeten worden in en om Gouda voor financiering, samen met andere gemeenten met dezelfde problematiek, hiervoor een lobby starten bij de Provincie Zuid-Holland en het Rijk?	Ja, samen met KCAF, Platform Slappe Bodem (voorzitter Hilde Niezen) en het Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling wordt hier aan gewerkt.

Thema Monitoring

Van	Vraag	Antwoord
CU	Hoe werkt de monitoring bij de peilverlagingen van 5 centimeter per jaar. Duurt het niet een langere periode voordat schade aan panden zichtbaar wordt? En wat als duidelijk is dat schade ontstaat, hoe wordt dan actie ondernomen?	De monitoring start enkele jaren voordat gestart wordt met de peilverlaging zodat verschillen goed zichtbaar worden. De monitoring loopt minstens door gedurende de gehele periode van peilverlaging en mogelijk nog langer.

		Als uit de monitoring blijkt dat er problemen ontstaan die we niet hebben voorzien, dan stelt deze ons in staat, samen met het stap voor stap peil verlagen in 5 jaarlijkse stappen om tussentijds in te grijpen. Zo is de monitoring ook bedoeld.
CU	Welke panden worden meegenomen met de monitoring en kan deze lijst eventueel nog aangevuld worden met panden die wellicht ook een risico lopen op beschadiging in de directe omgeving van de nu geselecteerde panden of waar bewoners dat graag zien om hen gerust te kunnen stellen?	Er is nog geen lijst. Het monitoringsplan wordt nog opgesteld. Doel bij het opstellen van het monitoringsplan is om een set representatieve locaties te selecteren in de stad. Bij het maken van die selectie maken we ook gebruik van de in de binnenstad aanwezige deskundigheid. De resultaten van de monitoring zijn openbaar (waar nodig geanonimiseerd). Als daar na de eerste stap in de peilverlaging aanleiding toe is wordt het monitoringsprogramma waar nodig aangepast.
GL	Hoe wordt e.a. gemonitord wat voor meetinstrumenten worden daarvoor gebruikt en wat zijn daar de voordelen van?	Na vaststelling van het KBB wordt het monitoringsplan uitgewerkt. De uitgangspunten voor dit plan staan beschreven in paragraaf 2.9. van de nota van beantwoording KBB. Daarin staat ook beschreven welke aspecten in de monitoring mee worden genomen. Dit zijn de volgende: - Bodemdaling: de gevolgen van de peilverlaging voor de snelheid van de bodemdaling. - Bebouwing: o.a. verschilzetting van gebouwen zonder diepe paalfundering en gevolgen van peilverlaging voor houten paalfunderingen. - Onder- en bovengrondse infrastructuur: o.a. verschilzetting in de riolering en kades. - Grondwater: o.a. grondwaterstanden - Watersysteem: o.a. waterpeilen, waterkwaliteit en de werking van de riolering. - Vermindering wateroverlast

Thema communicatie

Van	Vraag	Antwoord
CU	<i>Communicatie</i> Op welke wijze worden de indieners van zienswijzen geïnformeerd? En wordt hier nog meer over gecommuniceerd dan alleen schriftelijk, bijvoorbeeld door informatieavonden?	Indieners van zienswijzen zijn per brief geïnformeerd. Hen is aangeboden dat zij vragen kunnen stellen over de beantwoording. Sommigen maken hier gebruik van. We organiseren geen bijeenkomsten omdat het nu aan de gemeenteraad en de VV is om de beantwoording te beoordelen. Na vaststelling van het KBB worden de belanghebbende geïnformeerd en starten we met de eigenaren die mogelijk een houten paalfundering hebben het traject houten palen op (zie paragraaf 2.5 Nota van Beantwoording KBB). Hierbij worden de betrokken eigenaren individueel benaderd.
CU	<i>Communicatie</i> Is er na indiening van de zienswijze nog overleg geweest met de Wateralliantie? Waarom wel of waarom niet?	We hebben de wateralliantie enkele vragen gesteld om te checken of wij hun zienswijze goed hebben begrepen. Er is geen tussentijds overleg gevoerd omdat het bij beantwoording van zienswijze gaat om een formele procedure

		die vraagt om goedkeuring van het bestuur voordat er een inhoudelijke basis voor overleg is. Op 13 oktober voert wethouder Hilde Niezen overleg met het bestuur van de wateralliantie.
PvdD	“Ik zie nogal wat briefjes hangen in de binnenstad hangen voor de 2a variant, wat gaat u doen om de bewoners te vertellen hoe het gaat”	Gedurende het opstellen van het KBB heeft een intensief communicatietraject plaatsgevonden waarbij (o.a. met huiskamergesprekken) bewoners uit de binnenstad en vertegenwoordigers van belangenorganisaties (7 interactieve bijeenkomsten) zijn betrokken. Bij de presentatie van het conceptplan zijn alle binnenstadsbewoners en alle bewoners in het invloed gebied van de stadsboezem (burgvlietkade e.d.) geïnformeerd. De eigenaren van gebouwen die mogelijk ‘op hout’ staan zijn apart per brief geïnformeerd gezien hun bijzondere belang. Tijdens inloopsprekuren hebben bewoners de kans gekregen om vragen te stellen in de aanloop naar de ter inzage legging van het plan. Na vaststelling van het KBB en de nota van beantwoording zijn de eigenaren van gebouwen die mogelijk ‘op hout’ staan, alle bewoners in de stadboezem, alle ca 150 eerdere gesprekspartners en 450 belangstellenden geïnformeerd. Na vaststelling van het KBB volgt een nieuwe ronde, met bijzondere aandacht voor de eigenaren van gebouwen die mogelijk ‘op hout’ staan en voor het ontwerptraject van de peilscheidingen.

Thema doorvoerbaarheid

Van	Vraag	Antwoord
CU	Is Rijnland bekend met de visie ‘Gouda leeft met water’ die op 8 juli door de Wateralliantie is aangeboden aan het college van B&W van Gouda en is het mogelijk deze informatie ook toe te zenden aan de VV-leden van Rijnland ter informatie?	Ja, de betrokken hoogheemraad, dhr. Langeslag, was aanwezig bij de presentatie van de visie op 18 juli in Gouda en heeft de visie mede in ontvangst genomen. Het staat een ieder vrij de visie ook aan de VV-leden zenden.
CU	Wat zijn de geraamde kosten van de aanleg van de twee dammen die nu aangelegd worden om de gewenste variant door te voeren?	De twee vaste peilscheidingen worden met de SSK-systematiek in deze fase van het project (o.b.v. schetsontwerp) door Rijnland geraamd op circa €150.000 per stuk.
CU	Waar zijn nu exact de nieuwe dammen voorzien in het nu voorliggend plan en is daar een kaart van beschikbaar?	De kaart op pagina 12 van het KBB geeft de globale locatie aan. Bij de uitwerking van het ontwerp wordt de exacte locatie bepaald, waarbij de globale locaties het uitgangspunt zijn. Dit stelt ons in staat daarbij goed rekening te houden met omgevingsfactoren ter plaatse.
CU	Hoe is gekomen tot een bedrag van 1 miljoen om een gracht doorvoerbaar te maken? En is de toepassing van klepstuwen ook betrokken bij de afweging van het doorvoerbaar maken	Bij die kostenberekening gaan we uit van twee klepstuwen achter elkaar.

	welke aanzienlijk lagere kosten hebben en wellicht wel als koppelkans voor de investering in de dam kan worden gezien?	De kostenraming van € 1 miljoen per sluis is gemaakt o.b.v. een heel grof ontwerp en expert judgement van Rijnland.
D66	Op het moment dat je kortstondig de Turfmarkt laat vollopen en dat je daarna weer de dam opwerpt, wat zal het effect daarvan zijn op het peil in het gebied?	In het grove ontwerp wordt per sluis o.a. uitgegaan van - aanbrengen van 2 stuwbakken; - aanbrengen van een damwand t.b.v. de stuwbakken; - aanbrengen damwanden i.v.m. waterdicht maken sluis; - betonelementen en metselwerk op damwand; - automatiseren stuwbakken. In het ontwerp wordt dus uitgegaan van de toepassing van twee klepstuwen achter elkaar. De toepassing van een enkele klepstuw is niet mogelijk vanwege het peilverschil tussen het compartiment en de rest van de stadsboezem. Bij het openen van een enkele klepstuw ontstaat een stroming die moeilijk te passeren is en zelfs gevaarlijk kan zijn voor kleine boten. Bovendien moet er een veel groter debiet verpompt worden om het compartiment weer op peil te brengen dan in geval van een sluis. Het peil in het compartiment zal bij elke opening van de klepstuw namelijk stijgen. Hoeveel is afhankelijk van de hoeveelheid water die dan over de klepstuw stroomt en dat is weer afhankelijk van het peilverschil, de breedte van de klepstuw (voor beide geldt: hoe groter, hoe groter de stroming) en de tijd dat de stuw open staat. Werken met enkele klepstuwen i.p.v. dubbele is dus geen alternatief. De doorvaarbare enkele klepstuwen in bijvoorbeeld de Nieuwkoopse Plassen, waar regelmatig naar is verwezen, liggen op een locatie waar geen peilverschil is tussen beide kanten van de klepstuwen

Thema riolering

Van	Vraag	Antwoord
SP	Als er een tijdelijke peilverlaging is, dan is er nogal wat stankoverlast (2/3 dagen). Hoe gaat dat bij een grote peilverlaging, hoelang blijft dat hangen?"	In het KBB wordt voorgesteld om het peil in het gehele watersysteem, dus inclusief het opgeboeide riool, te verlagen. Daarmee voorkom je uittreden van rioolwater en dus stankoverlast. Stankoverlast als gevolg van een tijdelijke peilverlaging wordt veroorzaakt door een verschil in peil tussen de opgeboeide riolering en het waterpeil in de sloot of gracht. Dan treedt water uit de riolering en dat zorgt vervolgens voor de stankoverlast.